నడి ఏటిలో నావ

ఉమైతాంగి

(క్రిందటి సంచిక తరువాయి)

వేసవి సెలవులు పూర్తి కాగానే పెట్టె, బెడ్డింగు సర్దుకొని సాగాడు మోహన్. అతను వైజాగ్‌లో బి. ఏ. ఫైనలియర్ చదువుతున్నాడిప్పుడు. ఇంటికి వారసుడు ఒక్కడే. పూర్వీకులు సంపాదించిన ఆస్తి చాలానే ఉంది. అతను చదివి, ఉద్యోగం చేయకపోతే గడవదు అనే సంసారం కాదు వాళ్ళది. ఒక్క క్లాసన్నా తప్పకుండా వస్తున్న అతను ఇంకా చదువుకుంటాను అన్నప్పుడు తాతగారు ఏమీ అనలేదు. 'నీ ఇష్టం' అన్నట్లు మౌనం అర్ధాంగీకారం అన్నట్లు పూరుకున్నారు. తల్లే సణిగింది. కొడుకు చదువు పేరుతో ఎక్కడో ఉండడం ఇష్టం లేక—"నువ్వు చదివి ఉద్యోగం చేయాలా ఊళ్ళేలాలా? చదివింది చాల్లే. కాంతం మామయ్య కంగారుపడుతున్నాడు సావిత్రిని చేసుకోమని. పెళ్ళి చేసుకుని ఇంటి పట్టున హాయిగా పడి ఉండక, ఎందుకొచ్చిన చదువులు?" అంటూ.

తల్లి మాట వినిపించుకోకుండా పట్నం బయలుదేరాడు మోహన్, తాత అందించిన కరెన్సీనోట్లను జేబులో కుక్కుకుని. కాలేజీలో చేరి, హాస్టల్లో ఉంటూ, డబ్బు కావలసినప్పుడు తాతకు వ్రాసి తెప్పించుకుంటూ, స్టూడెంట్ లైఫ్ జాలీగా ఎంజాయ్ చేస్తూ కాలక్షేపం చేస్తున్నాడు మోహన్. అలా అని అతను అవకతవక పనులు చేయడం కాని, వెర్రి మొర్రి వేషాలు వేయడం కాని కాదు. శ్రద్ధగా చదువుకోవడం, ఫ్రెండ్సుతో సరదాగా సినిమాలకు, షికార్లకు తిరగడం, దిగులు లేకుండా ఖర్చు పెట్టడం—ఇవే అతని అలవాట్లు.

రెండు సంవత్సరాలు పూర్తి అయ్యాయి. మూడవ సంవత్సరంలో అడుగుపెట్టాడు. సెలవులు గడవడానికి ఇంటికి వచ్చి తిరిగి ఆ రోజే బయలుదేరుతున్నాడు.

ఎవరో సుడిగాలిలా గదిలోకి దూసుకువచ్చారు. ఆ వేగానికి అదిరిపడుతూ తిరిగి చూశాడు మోహన్. కాంతం మామయ్య గారి సావిత్రి నిలుచుని ఉంది గదిలో. ఆమెను చూడగానే అతని ముఖంలో ఎక్కడా లేని ఆనందమూ చోటు చేసుకోగా, అనురాగంగా చూస్తూ, "అక్కడే నిలబడి పోయావేం, సావిత్రీ? వచ్చి ఈ బెడ్డింగ్ కాస్త సర్దిపెట్ట

Studio Amin/SC

కూడదూ?" అన్నాడు నవ్వుతూ. 'సావిత్రీ, తనూ కాబోయే దంపతులని ఎప్పుడో ముద్ర పడి పోయింది. సావిత్రి త్వరలో తన భార్య కాబో తుంది' అనుకుంటే చాలు మోహన్‌కు ఎంతో సంతో షంగా, పులకింతగా ఉంటుంది. పైకి చెప్పక పోయినా 'ఆ రోజు త్వరగా వస్తే బాగుండును' అని, ఆ రోజు ఎప్పుడెప్పుడా అని ఎంతో తమకంతో ఎదురు చూస్తున్నాడు. 'ఈ చదువు అడ్డం లేక పోతే సావిత్రికీ, తనకూ ఈ పాటికి పెళ్ళి కావడం, ఒకరో, ఇద్దరు పిల్లలు పుట్టడం కూడా జరిగి పోయేది. ప్చ్! ఈ చదువు ఎప్పటికి పూర్తి అవు తుందో? అనే విసుగు ఒక వైపూ, చదువుమీద శ్రద్ధ ఒక వైపూ అతన్ని వెనక్కూ ముందుకూ లాగుతూంటాయి. నాలుగు రోజులు సెలవు వస్తే చాలు, ఇంటికి పరుగెత్తుకు వస్తాడు. అలా రావ డానికి సావిత్రిని చూడాలనే కాంక్షే కారణం. ఈసారి సావిత్రి తను వచ్చేసరికి ఊళ్ళోలేదు. వాళ్ళ పిన్నమ్మ గారి ఊరు పాలెం వెళ్ళింది. తను రాగానే సావిత్రి వూరెళ్ళిందని తెలిసి చాలా ఆశాభంగం పొందాడు.

రాత్రి కాంతయ్యగారి పాలేరు వచ్చి చెప్పాడు— "సిన్నమ్మగా రొచ్చారయ్యా ఈయేల" అని. ఆ మాట విని ఎగిరి గంతేసినంత పని చేశాడు. అప్పుడే వెళ్ళి సావిత్రిని చూసి పలకరించి రావాలని, కాస్సేపు సరదాగా కాలక్షేపం చేసి రావాలని ఉవ్విళ్ళూరాడు. కాని, అంతరాత్మ హితబోధ చేసింది— 'ఆడపిల్ల ముందు నీ దగ్గరకు రావాలి, నిన్ను పలకరించాలి' కాని నువ్వే వెళతావా? సిగ్గూ, అభిమానం లేవా నీకు? నీవు వచ్చేసరికి తను వూరు వెళ్ళినందుకు నీవు అలక చూపించాలి. ఆమె చేత బ్రతిమాలించు కోవాలి. తెలిసిందా?' అని. అంతే. ఆమెను చూడా లనే కోర్కెను ఉపసంహరించుకున్నాడు. సావిత్రి ప్రొద్దున్నే వస్తుందేమో తనను చూడటానికి అని ఎంతో ఆశగా ఎదురు చూశాడు. ఎంతసేపు చూసినా సావిత్రి దర్శనమే కాలేదు. ఉండలేక, మనసును నిగ్రహించుకోలేక తనే వెళ్ళాడు కాంతం మామయ్యగారి ఇంటికి.

"అల్లుడూ! మా ఇల్లు ఇన్నాళ్ళకి కనుపించిందా నీకు!" అని కాంతయ్య, ఆయన భార్య మీనా క్షమ్మ విస్మయంగా అంటూంటే మాట్లాడ లేక, మాట్లాడాలంటే తగిన సమాధానం దొరక్క ఒక వెర్రినవ్వు నవ్వేసి వూరుకున్నాడు. అతని చూపులు సావిత్రి కోసం అటూ ఇటూ పరుగెత్తుతూనే ఉన్నవి. ఎంతసేపు కూర్చున్నా, ఆమె కోసం ఎదురు చూసినా సావిత్రి కాని, ఆమె అడుగుల సవ్వడి కాని లేదు.

"సావిత్రి లేదా అత్తా, ఇంట్లో?" ఇక ఉండ బట్టలేక అడిగాడు, తడబడుతూ.

"వూరికి వెళ్ళి రాత్రే వచ్చింది. దాని స్నేహితు రాలు ప్రొద్దున్నే కబురు చేసింది రమ్మని. నువ్వు వచ్చే ముందే వెళ్ళింది. కాస్సేపటికి కూస్సేపటికి వస్తుంది." మీనాక్షమ్మ కాఫీ గ్లాసు మోహన్‌కు ఇస్తూ అంది. "అలాగ!" అంటూ నీరుకారి పోయాడు. కాస్సేపు పనికిరాని చెత్తంతా మాట్లాడి ఇంటి ముఖం పట్టాడు. మనసులో బాధ, దిగులు, కోపం, కసి సావిత్రి కనుపించనందుకు. ఆ కోపం తోనే పెట్టె, బెడ్డింగ్ సర్దుకోసాగాడు. ఇంటికి వచ్చి

'తను బయలుదేరుతానంటే ఈవిడగారు తీరుబడిగా ఇప్పుడు వచ్చిందన్న మాట!' అంతవరకూ ఆమె కనుపించనందుకు కోపంతో ఎన్నో మాటలు అనాలని అంతవరకు మనసులో రిహార్సలు వేసుకున్న అతను ఆమె ఎట్టా ఎదుట కన్పించేసరికి ముందు ఉన్న కోపం అంతా ఏమై పోయిందో కాని, ఏ దేవతో సాక్షాత్కారమిచ్చినట్లు ఆనందంతో ఒళ్ళు ఉప్పొంగగా 'వచ్చావా' అన్నట్లు చూచాడు. ఆ చూపులో ఎన్నో భావాలు, మరెన్నో ప్రశ్నలు ఉన్నాయి.

కాని, సావిత్రి మోహన్ పరిస్థితిని అర్థం చేసుకునే స్థితిలో లేదు. దిగులుగా, ఏదో ఆలో చిస్తున్నట్లు చాలాసేపు సరాకుగా నిలుచుండి పోయింది. సావిత్రిని ఎప్పుడూ అలా చూసి ఎరగని అతను లోలోపల చాలా ఆశ్చర్యపడ్డాడు.

ఆశ్చర్యాన్ని అణుచుకుంటూ, "అలా ఉన్నావేం, సావిత్రీ? ఒంట్లో బాగా లేదా?" అని అడిగాడు ఉదార్పుగా చూస్తూ.

"ఎలా ఉన్నాను? బాగానే ఉన్నానే?" నవ్వ డానికి ప్రయత్నించింది సావిత్రి. నవ్వు రాలేదు. ముఖం మరింత పాలిపోయింది.

సావిత్రి తన నుంచి ఏదో దాచడానికి ప్రయత్ని స్తున్నట్లుగా అనిపించింది.

"ఏమిటి విశేషాలు? వూరినుంచి ఎప్పుడు వచ్చావు?" అడిగాడు ఆమెవైపే చూస్తూ.

"పల్లెటూరిదాన్ని — నా దగ్గ రేం విశేషాలు ఉంటాయి? టౌను నుంచి వచ్చావు. ఆ విశేషాలేవో నువ్వే చెప్పాలి కాని!" వెటకారంగా సాగదీసింది సావిత్రి.

"ఇదెప్పటినుంచి?" సావిత్రి ధోరణి వింతగా అనిపించి తికమక పడ్డాడు మోహన్.

"ఏ దెప్పటి నుంచి?"

"అదే— పల్లెటూరి వాళ్ళు, బస్తీ వాళ్ళు అంటున్నావు కదా? ఈ తేడా ఎప్పటినుంచా అని."

ఆ మాటకు సావిత్రి మాట్లాడలేదు. బుంగ మూతి పెట్టి చూడసాగింది. అంతే.

"సెలవులు నాలుగు రోజులు హాయిగా ఎంజాయ్ చేయాలని నీ కోసం వస్తే తమరు మరొక వూరు ఉడాయించారు. నీవు లేక బోరు కొట్టేసిందంటే నమ్మి."

"ఇప్పుడు బయలుదేరావు కదా!"

"నీవు లేవుకదా? ఉండి ఏం చేయను? అందుకే వెళ్ళిపోతున్నాను. నువ్వు ఉండమంటే ఉంటాను." సావిత్రి చేయి పట్టుకుని మృదువుగా అదిమాడు. సావిత్రి మూతి బిగించి, అయిష్టంగా చేయి లాక్కుంది.

"ముందీ మాట చెప్పు, బావా. నువ్వు పెళ్ళి కోసం కంగారు పడుతున్నావా?"

"ఎవరన్నారు?" నవ్వుతూ ఆమె వైపు చూశాడు.

"అత్త అంటున్నది-'ఈ వేసవిలో పెళ్ళి చేద్దాం'. అని."

"మామయ్యే మన్నారు?"

"ఏమంటారు? చెల్లెలి మాట కాదంటారా ఆయన!"

"మరి, నీకు ఇష్టం లేదా మన పెళ్ళి?" అతని ముఖం క్షణంలో వాడిపోయింది.

డా..డా..డార్లింగ్

ఒక మేనేజరు ఎప్పుడు పిలిచినా అతని లేడీ సెక్రటరీ ఫోనులో ఎవరితోనో మాట్లాడు తూంది అని చెబుతాడు ప్యూన్. ఆయన ఒక రోజున గట్టిగా మందలించాడు.

మేనేజర్: మిస్ కుమారీ! ఎప్పుడు రమ్మన్నా ఫోనులో మాట్లాడుతుంటావ్? ఇదేం బాగలేదు.

లే. సెక్రటరీ: నా స్వంత కాల్స్ కాదు, సార్, ఆఫీసు కాల్స్.

మేనేజరు: అలాగా, ఇక పైన ఆఫీసు పనిమీద ఫోన్ చేసే వాళ్ళను 'డార్లింగ్' అని పిలవకు.

"ఉహూం. శారద, రాణి, చంద్రం— అందరూ కాలేజీలో చేరతారట. నేనుకూడా చదువుకుంటాను. ఈ రోజుల్లో ఆడపిల్లలు తప్పనిసరిగా చదువు కోవాలి, బావా."

"అలా అని ఎవ రన్నారు?"

"మా ఫ్రెండు నాన్నగా రన్నారు. శారదను బి. ఎ. వరకు చదివించి కాని పెళ్ళి చేయరట. రాణి కూడా అంతవరకూ చదువుకుంటుందట."

"అయితే ఇంకేం? నీవూ చదువుకో." ఆ మాటను మనఃస్ఫూర్తిగా అనలేకపోయాడు మోహన్.

"నీవూ చదువుకో — అని చెప్పమనటానికి వచ్చా ననుకున్నావా? నీవు మా నాన్న దగ్గరికి వచ్చి గట్టిగా చెప్పాలి — 'సావిత్రిని కాలేజీలో చేర్పించు, మామయ్యా. అందుకు డబ్బు అవసరమైతే నేను సర్దుతాను. తను బి. ఎ. అయితేనే కాని పెళ్ళి చేసుకోను అని."

"అంతవరకూ పెళ్ళి చేసుకోకుండా ఉండటం చాలా కష్టం, సావిత్రీ. పోనీ, ఒక పని చేయి. ముందు మన పెళ్ళి కానియ్యి. ఆ తరవాత నీతో పరీక్షలకు కూర్చోపెట్టి నీ పేరు చివర డిగ్రీ వచ్చేలా చేస్తాను—సరేనా?"

"వూఁ. చాలా బాగా చదువుతాను—చంకలో ఒక పిల్ల, కడుపులో ఒక పిల్ల, ఏడుస్తూ ఒక పిల్ల వుడితే!" ఆవేశంగా అంది సావిత్రి.

సావిత్రికి పెళ్ళిమీద కంటే చదువు మీదే ఎక్కువ మోజుగా ఉందని గ్రహించాడు మోహన్. "అలాగే. మామయ్యతో చెబుతాను, నిన్ను కాలేజీలో చేర్పించమని. నీ చదువు పూర్తి అయ్యాకే మన పెళ్ళి. సరేనా?" అన్నాడు తనే రాజీకి వస్తూ.

'సరే' అన్నట్లు తల ఆడించి ఉత్సాహంగా ఎగురు కుంటూ వెళ్ళిపోయింది సావిత్రి.

ప్రయాణం కాన్సెల్ చేసుకుని కాంతయ్య దగ్గరికి వెళ్ళి ఆ మాట, ఈ మాట చెప్పి, తరవాత "సావిత్రిని కాలేజీలో చేర్పించు, మామయ్యా. ఆడపిల్లలకు ఫీజులు ఉండవు" అన్నాడు.

"ఫీజు లేకపోతే నేం? హాస్టల్లో పెట్టి చదివించా లంటే మాటలు కాదోయ్, అల్లుడూ!" అన్నా డాయన అయిష్టంగా.

"హాస్టలు ఖర్చు నేను భరిస్తానులే."

"డబ్బుకేం లే. ఏదో ఒకలా సర్దుబాటు చేసుకో వచ్చు. కాని, ఆడపిల్లను పొరుగు వూరిలో ఉంచడం అంత మంచిది కాదు. ఆడపిల్ల, అరిటాకు సమాన మంటారు. అయినా, అది చదివి వూళ్ళేలాలా, ఉద్యో గాలు చేయాలా? ఇంతవరకు చదివింది చాలదూ?" కాంతయ్యకు ఆడపిల్లల చదువు గురించి మంచి అభిప్రాయం లేదు. చదువు పేరుతో ఎక్కడో ఉండటం, అక్కడ వాళ్ళు ఏ వెర్రి వేషాలు వేస్తారో, ఏ చెడ్డపేరు తెస్తారో అని ఆయన భయం. చిన్నప్పటినుంచీ అనుకున్న సంబంధం. త్వరగా ఆ మూడు ముళ్ళూ వేయించేస్తే తన గుండెమీద ఉన్న బరువు దిగిపోతుందని, ఎంత తొందరగా ఆ క్రతువు పూర్తి అయితే అంత మంచి దని ఎదురు చూస్తున్నా డతను.

అటువంటి సమయంలో 'మా పెళ్ళి ఆపి, నీ కూతుర్ని చదివించు' అంటే, ఆ తరవాత వాళ్ళ మనసు లెలా మారతాయో? అనే సంశయం మరొక వైపు. ముందు పెళ్ళి చేసి ఆ తరవాత చదివిస్తే? కళ్ళముందు పంచభక్ష్య పరమాన్నాలు పెట్టి 'అవి అప్పుడే తినకండిరా, పిల్లలూ' అంటే వాళ్ళ దృష్టి అటే ఉంటుంది కాని, చదువుమీద ఎందుకు ఉంటుంది?' అనే ఆలోచన. వీటితో ఎటూ తేల్చలేక మవునంగా ఉండిపోయాడతను.

"నా చదువు పూర్తి కావడానికి మరొక ఏడాది గడవాలి. అప్పటివరకూ సావిత్రిని ఖాళీగా ఉంచేకన్నా చదివించడం మంచిది, మామయ్యా. అప్పుడప్పుడు వెళ్ళి నేను చూసి వస్తూంటాను కూడా."

మోహన్ అంత గట్టిగా చెబుతూంటే ఇక అడ్డు చెప్పలేక పోయాడు కాంతయ్య.

"నీ ఇష్టంరా, అబ్బాయ్, నీ పెళ్ళాన్ని చదివించు కుంటానంటే ఏమంటాను? ఆ బాధ్యత అంతా నీవే చూసుకుంటానంటే నా కేలాంటి అభ్యంతరమూ ఉండదు" అన్నాడు అంగీకారం తెలుపుతూ.

కొన్ని రోజులకే సావిత్రి కాలేజీ స్టూడెంటు అయింది. ఆడపిల్లల కాలేజీలో చేర్పించారు. హాస్టల్లో కూడా సీటు దొరికింది ఆమెకు.

"ఇదంతా నీ చలవే, బావా!" అంటూ ఎంతో కృతజ్ఞత చెప్పుకుంది సావిత్రి.

"అంత పెద్ద మాట దేనికి? నీకు చదువుకోవాలని ఉంది, చదువుకుంటున్నావు. నీవుమాత్రం చాలా శ్రద్ధగా, చదువే నీ ధ్యేయంగా చదువుకుంటే నా శ్రమ ఫలించినట్లే" అని తను చదువుకునే వూరు వెళ్ళిపోయాడు మోహన్.

వారానికి రెండు ఉత్తరాలు వ్రాసేది మోహన్‌కు, సావిత్రి. ఆ ఉత్తరాల నిండా తన కాలేజీ విషయాలే వ్రాసేది. తను ఎవరెవరితో స్నేహం చేసినది, కాలేజీ లేని రోజుల్లో అమ్మాయిలు చేసే అల్లరి ఆగడాలు, వాళ్ళు ఏ రకంగా అల్లరి చేసేది అక్షరం పొల్లు పోకుండా వ్రాసేది. అవి చదువుకుని నవ్వుకునేవాడు.

రోజులు గడుస్తున్నాయి. నెలకు, రెండు నెలలకు వెళ్ళి సావిత్రిని చూసి యోగక్షేమాలు విచారించి, కావలసిన డబ్బు ఇచ్చి వస్తూండేవాడు మోహన్. అలా మొదటి సంవత్సరం పూర్తి అయింది. రెండవ సంవత్సరం జరుగుతున్నది. సావిత్రిలో మార్పు వస్తున్నట్లు గ్రహించాడు మోహన్. ఇది వరకులా తనంటే ఆరాటపడటం కాని, తనతో నవ్వుతూ కబుర్లు చెప్పడం కాని చేయడం లేదు. ఇది వరకు తను వెళితే—"వచ్చావా, బావా!" అంటూ ఆప్యాయంగా పలకరించి, ప్రేమగా కబుర్లు చెప్పేది. కాని, ఇప్పుడలా కాదు. తనను చూస్తూనే 'ఎందుకు వచ్చావు?' అన్నట్లు ముఖం చిట్లించేది. తనతో సరిగ్గా మాట్లాడేది కాదు. తను పదిసార్లు పలకరిస్తే ఒక్కసారి జవాబిచ్చేది--అదీ ఎంతో నిర్లక్ష్యంగా.

జుట్టుకు
సిల్కువంటి మృదుత్వము
నిచ్చుటకు నైసర్గిక
ఉపాయము...

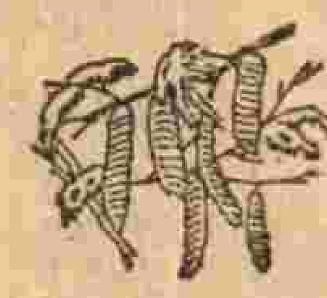

శుద్ధమైన షీకాయిలోని సహజ లాభకర గుణములు స్వస్తిక్ షీకాకాయ్ సబ్బులో నింపబడినవి. వాడడానికి అనువైనది. లిక్విడ్ షాంపూ కంటే ఎంతో పొదుపైనది.

దీని పుష్కలమైన, మృదువైన నురగ మీ జుట్టును మెత్తగా, పూర్తిగా శుభ్రపరుస్తుంది. మీ జుట్టును ఆరోగ్యంగా, నిగనిగలాడేలా వుంచుతుంది. తాజా సువాసన నింపి పట్టువంటి మృదుత్వాన్ని ఒసగుతుంది.

స్వస్తిక్
షీకాకాయ్ సబ్బు

ఇందులో షీకాయి కలిసి వుంది. భారత స్త్రీల అందమైన జుట్టుకు పారంపర్యమైన రహస్యము.

shilpi dm 25/79 tel

తన కట్టులో, బొట్టులో, ప్రతి కదలికలోనూ ఎంతో మార్పు తెచ్చుకుంది సావిత్రి. "ఇంటికి వస్తావా? ఎప్పుడొస్తావ్? నీ కోసం మా వాళ్ళు, మా అమ్మా కలవరిస్తున్నారు" అంటే — "ఆ వెధవ పల్లెటూరులో ఏం తోస్తుంది? ఒక రోడ్డా, పార్కా, ఒక సినిమాహాలా, ఏమైనా ఉందా? లైబ్రరీ అయినా లేదు. బోరు కొట్టి చావాలి అక్కడికి వస్తే. ఇక్కడైతే టైమే తెలియదు. అలా గడిచిపోతాయి రోజులు" అంటున్నది, తను అసలు పల్లెటూర్లో పుట్టి పెరగనట్లే. ఆ వాతావరణం తనకు అసహ్యమనే భావాన్ని వెల్లడిస్తూంటే మోహన్ తెల్లబోయాడు. ఆ తరవాత ఆ అమ్మాయి మాట లకు నవ్వుకున్నాడు చిన్నగా.

"నువ్వు రాలేకపోతే నేనే వస్తాను నీ దగ్గరికి— నిన్ను చూడటానికి. ఏం చేస్తాను మరి!" అతను చిలిపిగా నవ్వుతూ అంటూంటే సావిత్రికి చిరాకనిపించిందేమో— "అన్నమానూ నువ్వు రాకు" అంది ముఖం అదోలా పెట్టి.

"వస్తే ఏం? 'మా కాబోయే శ్రీవారు' అని చెప్పకపోయావా వాళ్ళకు?" మరింత కొంటెగా నవ్వుతూ అంటూంటే, సావిత్రి ఆ మాటకు సిగ్గు పడలేదు సరికదా, ఇష్టంలేని పదార్థం గొంతుక్కు అడ్డం పడినట్లు ముఖాన్ని మరింత వికారంగా పెట్టింది. సావిత్రికి తన రాక కూడా ఇష్టం కావడం లేదన్న మాట — అనుకోగానే అతనికి చాలా బాధ అనిపించింది. ఆ రోజు నువ్వే శరణు అన్న మనిషి ఈ రోజు తన ఉనికి కూడా ఇష్టపడటం లేదు అను కుంటే, అతనికి గుండె లోతుల్లోంచి దుఃఖం పొంగుకు వచ్చింది. 'సావిత్రీ! నువ్వు నిజంగానే మారి పోయావా? లేక మారినట్లు నటిస్తున్నావా?' అనా లనుకున్నాడు. కాని, అభిమానం అతని గొంతు నొక్కింది. మరి అక్కడ ఆగలేక వెంటనే తిరుగు ముఖం పట్టాడు.

'ఈ సారి తన రాకకోసం ఎదురు చూస్తూ ఉండ వచ్చు. మునపటిలా తనను నిరాశ పరచదు' అను కుంటూ ఎంతో ఆశగా సావిత్రిని చూడటానికి వెళ్ళాడు మోహన్, ఇంకొకసారి.

విజిటర్స్ రూములో కూర్చుని సావిత్రికోసం కబురు చేశాడు.

"సావిత్రి రూములోనే ఉంది—నేను పిలుచుకు వస్తాను" అంటూ వెళ్ళిన ఒక అమ్మాయి, అంతలోనే ముఖం వేలాడేసుకుని వచ్చి, "సారీ, అండీ! తను లేదు. వార్డెన్‌గారి పెర్మిషన్ తీసుకుని ఎక్కడికో వెళ్ళిం దిట" అంది.

"మరే — సావిత్రి ..." అంటూ ఇంకొక అమ్మాయి ఏదో చెప్పబోతూంటే, మొదటి అమ్మాయి ఆ పిల్లను 'చెప్పకు' అన్నట్లు కళ్ళతోనే వారించింది. సావిత్రిని సినిమాకు తీసుకెళ్ళాలని, ఏకాంతంగా ఎక్కడో కూర్చుని తన మనసులోని విరహ వేదన అంతా వ్యక్తం చేయాలని ఎంతో ఆశగా వచ్చిన మోహన్‌కు చాలా ఆశాభంగం కలిగింది.

సావిత్రి తండ్రికి ఒంట్లో బాగాలేదు. 'వెళ్ళి సావిత్రిని తీసుకురండ్రా' అంటూ కూర్చున్నాడు. ఈ వంకతో అయినా సావిత్రిని చూసి రావచ్చని తనే బయలుదేరాడు మోహన్. సావిత్రి హాస్టల్లో

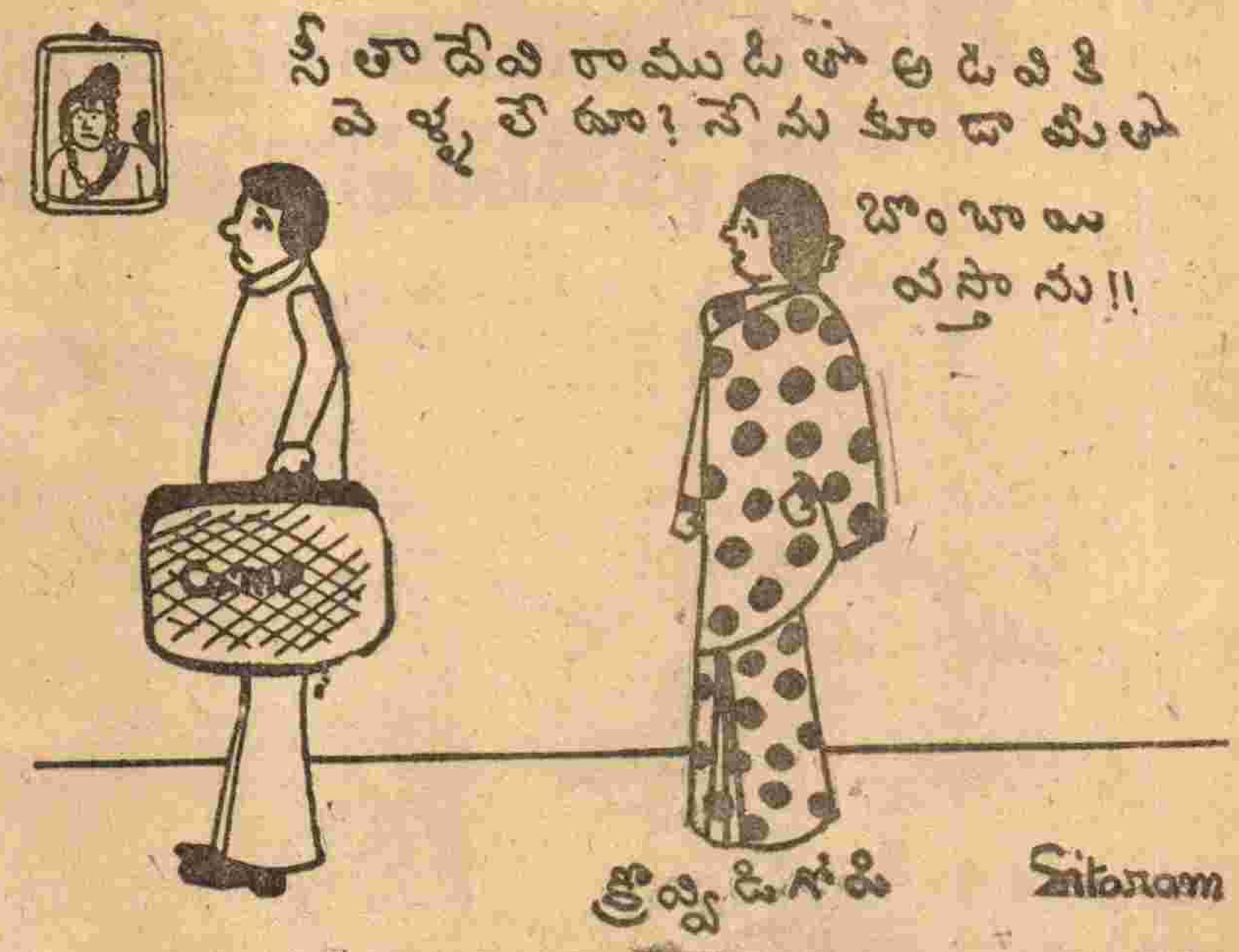

ఉండటం లేదని, మరొక అమ్మాయితో కలిసి రూము తీసుకుని ఉంటున్నదని చెప్పారు, అతను హాస్టల్‌కు వెళితే. సావిత్రి ఉంటున్న రూమ్ నంబరు, అడ్రెస్ కూడా ఇచ్చారు వాళ్ళు. అది తీసుకుని బయలుదేరాడు అతను. వెతుక్కుంటూ ఆ గదికి వెళ్ళాడు. సావిత్రి లేదు, సినిమాకు వెళ్ళిందని చెప్పింది ఆ అమ్మాయి ఫ్రెండు.

వచ్చేవరకు ఉండడమా, లేక చీటీ వ్రాసి పెట్టి వెళ్ళిపోవడమా? ఇంతదూరమూ వచ్చి సావిత్రిని చూడ కుండా వెళ్ళడానికి మనసు అంగీకరించలేదు. చూసే వెళ్ళాలి అని తీర్మానించుకున్నాడు.

"చూడండి, అమ్మాయిలూ. నేను వచ్చినట్లు సావిత్రితో చెప్పండి. నేను ఒక ఫ్రెండును కలుసు కుని వస్తాను" అని వాళ్ళ సమాధానం కోసం చూడ కుండా రోడ్డు మీదికి వెళ్ళిపోయాడు.

నిజాని కతను ఎక్కడికీ వెళ్ళలేదు. అక్కడే ఆ వీథి చివరిలో ఉన్న కిళ్ళీ కొట్టు దగ్గర కూర్చు న్నాడు. ఆరోజు న్యూస్ పేపరు చదువుతూ.

అతనికి కొన్ని గజాల దూరంలో నలుగురు కుర్రవాళ్ళు నిలుచుని సరదా కబుర్లు చెప్పుకుంటూ మధ్య మధ్య గొల్లున నవ్వుతున్నారు. వాళ్ళు నవ్వి నప్పుడెల్లా పేపరు పటనం మాని తల తిప్పి వాళ్ళ వైపు ఒక క్షణం చూసి, తిరిగి పేపరు చదవడంలో పడుతున్నాడు. అలా ఎంతసేపు గడిచిందో అతనికి తెలియదు. "అదిగోరోయ్! కాలేజీ బ్యూటీ వస్తు న్నది. బాగా డబ్బున్న వాడినే పట్టింది. అందుకే మనలాంటి అర్భకులు దాని కంటికి ఆనడం లేదు" అన్నారు ఎవరో గట్టిగా. మోహన్ తిరిగి చూశాడు— 'ఆ కాలేజీ బ్యూటీ ఎవరా?' అనే ఆసక్తితో.

మోపెడ్ మీద దూసుకువచ్చి సావిత్రి వాళ్ళ ఇంటి గేటు ముందు దిగుతున్నది. ఒక జంట. ఆ అమ్మాయిని సావిత్రిగా గుర్తు పట్టిన మోహన్‌కు కళ్ళముందు చీకటి తెరలు దింపినట్ల యింది. కళ్ళు నులుముకుని మళ్ళీ మళ్ళీ చూశాడు.

సందేహం లేదు. ఆ అమ్మాయి సావిత్రే! అతనిలో ఒక్కసారిగా ఎన్నో సందేహాలు తల ఎత్తాయి. 'సావిత్రి హాస్టల్ విడిచి పెట్టడానికి, తను వచ్చిన ప్రతిసారి రూమ్‌లో ఉండకుండా షికార్లు తిరగడానికి ఇదే కారణమన్న మాట. ఇలా ఎంతకాలం నుంచి సాగు తున్నదో? ఇంకెంత కాలం సాగుతుందో?' సావిత్రి తన కోసమే పుట్టింది అనే భ్రమలో ఉన్నాడు ఇన్నాళ్ళూను. కాని, సావిత్రి తన ఒక్కడి సొత్తే కాదని ఇప్పుడు తెలిసి వస్తున్నది. అందుకే సావిత్రి తనంటే విముఖంగా ఉంటున్నది. చదువు ధ్యాసలో పడి తన మీద నిర్లక్ష్యం చూపిస్తున్నది, అను కున్నాడు. కాని, ఆ నిర్లక్ష్యానికి కారణం మరొక ఆకర్షణ అన్న మాట. 'ఒరే, మోహన్! నేటి నుంచి సావిత్రి నీ సొత్తు కాదురా! ఆమె మీద ఎలాటి ఆశలూ పెంచుకోవద్దు. గో బాక్! తనను తను నోదార్చుకోసాగాడు. వెళ్ళి సావిత్రితో మాట్లాడా లని, 'అతను ఎవరు? అతనికి, నీకు ఎటువంటి సంబంధం? ఆ రోజు మన పెళ్ళికి చదువు వంకతో అడ్డు పెట్టావు. ఇందుకేనా?' అని కోపంగా నాలుగూ అడిగేయాలనేంత ఉద్రేకంతో వూగి పోయాడు. కాని, ఆ కోపం క్షణమేను. వివేకం హిత బోధ చేయసాగింది ;

"నేను నా ఇష్టం వచ్చినట్లు తిరుగుతాను. అడగ డానికి నువ్వెవరు?" అంటే ఏం చేస్తావు? "నువ్వంటే నా కిష్టం లేదు. నా మనసుకు వచ్చిన వాడిని నేనే ఎన్నిక చేసుకుంటాను అంటుంది. అప్పుడు నువ్వేం చేయగలవు? ముఖాన్ని వేలా డేసుకుని తిరుగు ముఖం పట్టటావు — అవునా? అంతకన్న ఏమీ చూడనట్లు వెళ్ళిపో. ఉభయు లకూ శ్రేయస్కరం. ఇంటికి వెళ్ళి ఏం చేస్తే ఇదిపరిష్కారం అవుతుందో చూడు."

అంతే. లేచి ఇంటి ముఖం పట్టాడు.

నాలుగురోజుల తరవాత మోహన్ తల్లి సావిత్రి వాళ్ళ ఇంటికి వెళితే సావిత్రి వ్రాసిన ఉత్తరం

వ్రాసిపెట్టారు వాళ్ళు. అది చదివి నీరుకారి పోయిందామె. "వారు అన్నమాటా మోహన్‌ను పంపిస్తారెందుకు? అతను ఇక్కడికి వచ్చి చాలా అసభ్యంగా ప్రవర్తిస్తుంటాడు. నా ఫ్రెండ్సుని వేళాకోళం చేస్తుంటాడు. అతని మూలంగా హాస్టల్లోంచి బయటికి పంపేశారు. నాకు చాలా సిగ్గుగా బాధగా ఉంది" అంటూ చాలా ఘాటుగా వ్రాసింది. అది చదివి, "దీనిలో నిజం ఎంత ఉందో కను క్కుంటాను" అంటూ ఆ ఉత్తరం తీసుకుని వచ్చి కొడుక్కి చూపెట్టి, "ఏమంటావురా?" అని నిలే సిందామె. అది చదివి తెల్లబోయాడు మోహన్. సావిత్రి చాలా తెలివైనది. తను ఇక్కడికి వచ్చి అందరితో ఏదో చెప్తాడని ముందే వూహించుకుని ఇలా వ్రాసిందన్న మాట. కొడుకు కాని, కూతురు కాని ఎంత చెడ్డవారైనా తల్లిదండ్రులు గ్రహించ లేరు సరికదా, తమ పిల్లలే ఎంతో బుద్ధిమంతులని సక్రమ ప్రవర్తన కలవారని వూహించి మురిసి పోతుంటారు.

సావిత్రి గురించి ఏం చెప్పినా లాభం లేదని, వాళ్ళు నమ్మలేరని గ్రహించిన మోహన్, తల్లికి మాత్రం తను చూసింది, విన్నది చెప్పాడు.

"ఆసి భడవ! ఎంత ప్లాను వేసింది నీ మీద!" అని నొచ్చుకుని, "అసలు సావిత్రిని నీకు చేస్తారో, లేదో కనుక్కుని వస్తాను" అంటూ అప్పుడే వెళ్ళింది అక్కడికి. ఆవిడ పెళ్ళి మాట ఎత్తేసరికి అందరూ అప్రసన్నులైపోయారు.

"అప్పుడే ఏం కంగారు? దాని చదువు పూర్తి కావాలి కదా? మధ్యలో ఎలా ఆపుజేస్తాము?" అన్నారు వాళ్ళు నిర్లక్ష్యంగానే.

"ఆడపిల్ల చదివి వూళ్ళేలాలా? ఉద్యోగాలు చేయాలా? చదివింది చాలు, పెళ్ళి చేసేస్తే మీ బాధ్యత తీరిపోతుంది కదా?" అందామె.

"అదింకా చదువుకుంటాను అంటున్నది. అది కాక మధ్యలో ఆపించడం మాకూ ఇష్టం లేదు. అంత తొందరగా ఉంటే మీ అబ్బాయికి మరొక సంబంధం చూసుకోవమ్మా."

వాళ్ళు అంత నిర్లక్ష్యంగా సమాధానమిస్తారని వూహించని ఆమె నిర్విణ్ణురాలయింది. వచ్చ కామెర్ల రోగికి లోకమంతా పచ్చగా కనుపించి నట్లు, కూతురు మాటల మీద బలీయమైన నమ్మకాన్ని పెంచుకున్న వాళ్ళు తనిప్పుడు ఏం చెప్పినా నమ్మే స్థితిలో లేరని అర్థం చేసుకుంది.

"సరే, నా కొడుక్కి పిల్ల దొరకనప్పుడు చూద్దాంలే" అని విసవిస నడుస్తూ ఇంటికి వచ్చే సింది.

తల్లి మొహం చూసి అక్కడ జరిగింది వూహించుకోగలిగాడు మోహన్. ఇక తల్లి నేమీ రెట్టించలేదు.

ఆ మరునాడు అతను నిద్ర మంచం మీదించి లేచి ఇవతలికి వస్తూంటే నడవలో తల్లి ఇంటి పురోహి తుడుతో ఏదో చెప్పడం కనుపించి చెవు లొట్టే రిక్కించాడు.

"భీమవరంలో ఒక సంబంధం ఉందన్నారుగా? వెళ్ళి మీరు చూసి రండి. తరవాత అబ్బాయిని పంపించవచ్చు. వాడికీ నచ్చితే ఇక ముహూర్తాలు

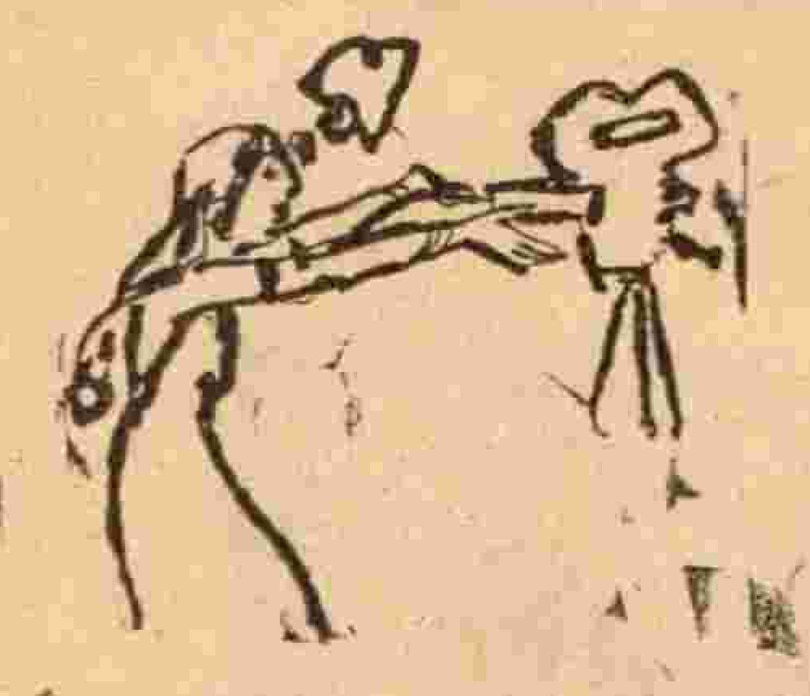

ఛాన్సు

ఒకాయనకు భార్య చనిపోయింది. ఒక్కటే కూతురు. చాలా అందంగా ఉంటుంది. ఒక రోజున తండ్రి కూతుర్ని పిలిచి బుజ్జగించి— "అమ్మా! నీ కో రహస్యం చెబుతాను. నీకు మైనారిటీ తీరే వరకు ఆ విషయం నీకు చెప్ప కూడదని ఆగాను" అన్నాడు.

"ఏమిటి, డాడీ, అంత పెద్ద రహస్యం?" అంది ఆ అమ్మాయి.

"మీ అమ్మను నేను పెళ్ళిచేసుకోలేదు తల్లీ" అన్నాడు.

"థాంక్స్, డాడీ! నేను ఈ రోజే బయలుదేరి మద్రాసు పోతున్నాను".

"ఎందుకు?"

"సినిమాలో హీరోయిన్ చాన్స్ కోసం" అంది.

పెట్టుకోవచ్చు" అంటున్నది తల్లి. "అలాగే వెళతా నమ్మా" అన్నాడు పురోహితుడు లేస్తూ.

అతన్ని వెళ్ళనిచ్చి, "నేను నీ ఎదురుగా ఉండాలని నీకు లేదా, అమ్మా?" అన్నాడు తల్లి వైపు సూటిగా చూస్తూ.

"అదేమిటిరా!" కొడుకు ఆంతర్యం తెలుసుకో లేక తికమక పడిందామె.

"అదంతే. విడమరిచి చెప్పే ఓపిక నాకు లేదు. కాని, నేను ఇప్పుడప్పుడే పెళ్ళి చేసుకోను. నువ్వు బలవంతంగా జరిపించేటట్లయితే ఈ ఇంట్లో నుంచి వెళ్ళిపోతాను. తరవాత నువ్వు బాధ పడినా, పశ్చాత్తాప పడినా లాభం ఉండదు." అక్కడినుంచి విసురుగా వెళ్ళిపోయాడు మోహన్, తల్లి ఆలోచించుకోవడానికి వ్యవధి ఇస్తూ.

కొడుకు అని పోయిన మాటకు ఆమె గుండెలో రైళ్ళు పరుగెత్తినట్లు అయి నిలువు గుడ్లు పడి పోయాయి.

'కొడుకు ఆ పిల్లను అంతగా ఇష్ట పడుతున్నాడా! దాన్ని మరిచి పోలేకే అప్పుడే పెళ్ళి వద్దంటున్నాడేమో? అయినా, అప్పుడే తొందరపడటం ఎందుకులే? వాడి మనసు కుదురుపడ్డాకే పెళ్ళి ప్రయత్నం చేయ వచ్చు. ఆడ పిల్ల కాదుగా వయసు మించి పోతున్నది అని భయపడడానికి?' అనే సమాధానాలతో మనసు లోని ఆరాటాన్ని తగ్గించుకుంది. కాని, మోహన్ మనసు మాత్రం కోపంతో, ద్వేషంతో, అవమానంతో ఉడికి పోతున్నది. 'తను ఇందుకు ప్రతిఫలంగా సావిత్రికి శాస్తి చేయాలి. అప్పుడు కాని తన కసి

చల్లారదు. ఏం చేస్తే సావిత్రికి బుద్ధి వస్తుంది? ఆమెను ఏ రకంగా సాధించి పగ తీర్చుకోవాలి?' రాత్రి, పగలు ఇదే ఆలోచన. కంటికి నిద్ర, కడుపుకి తిండి దూరమైనాయి. కళ్ళలో కోపం బుసలు కొట్టుతూంటే, పగపట్టిన త్రాచు తన కోపం, కసి తీరకపోతే ఎలా కొట్టుకుంటుందో అలా కొట్టు మిట్టాడుతున్నది.

"ఆదేమిట్రా, బాబూ, దాని గురించి బెంగ పెట్టుకుని నా కడుపులో చిచ్చుపెడతావా? నీ కేం— మగవాడివి. ఆడదానికి మొగుడు ఒక్కడే. కాని, మగవాడికి పది మంది పెళ్ళాలనైనా చేసుకునే హక్కు ఉందిరా. నీ కేం లోటు? నువ్వు వూఁ అను. దానికన్న రెట్టింపు అందంగా ఉన్న అమ్మాయిని చేస్తాను. నాకు ఉన్నది నీవు ఒక్కడివేను. నిన్ను కళ్ళలో పెట్టుకుని పెంచానురా. ఆ దౌర్భాగ్యురాలి గురించి నువ్వు పిచ్చివాడివి కావద్దురా." తల్లి నయాన, భయాన కొడుక్కి బోధిస్తూనే ఉంది. దారికి తీసుకురావాలని ప్రయత్నాలు చేస్తూనే ఉంది.

* * * *

"సావిత్రి పెళ్ళి చేసుకుందట. వాళ్ళ కాలేజీలో పని చేసే మాస్టారినే చేసుకుందట. అతనికి చాలా ఆస్తి పాస్తులు ఉన్నాయట. ఇవ్వాళో రేపో దంపతులు ఇద్దరూ వస్తున్నారట" అనే వార్తలు వూరంతా వ్యాపించాయి.

"ఆడపిల్లలు మరీ బరి తెగిస్తున్నారమ్మా!! చదువు అంటూ పొరుగూళ్ళ మకాం పెట్టడం, కంటికి నచ్చిన వాడిని ప్రేమించడం, వెంటనే పెళ్ళి చేసుకోవడమూను. అవ్వ! ఆ పిల్లకు బుద్ధి లేకపోతే వాళ్ళ పెద్దలకైనా ఉండక్కర్లేదా?"

"అతను సాటి కులస్థుడో, కాదో? ఈడూ జోడూ కలిసిందో, లేదో? ఏదీ చూసుకో కుండానే పెళ్ళా!" అని అమ్మ లక్కలు బాహాటంగానే చెవులు కొరుక్కుంటున్నారు.

సావిత్రి వాళ్ళ ఇంటి దగ్గర హడావిడిగా ఉందని చాకలి రామి చెప్పగా విన్న మోహన్ తల్లి నిట్టూ ర్చింది. 'ఆ పిల్ల గురించి నిక్షేపంగా ఉండే నా కొడుకు నాశనమై పోతున్నాడే?' అన్నదే ఆమె బాధ.

రెండు రోజుల తరవాత చిన్న కారులో భర్తతో సహా వచ్చింది సావిత్రి. వూరంతా ఆ ఇంటి ముందే ఉంది—'సావిత్రి ఏరి, కోరి చేసుకున్న ఆ భర్త ఎంతటి అందగాడో' చూడా అన్న కుతూహలంతో.

సావిత్రి మొగుడు అని ముద్ర పడిన ఆ అపురూప వ్యక్తి నల్లగా, పొట్టిగా, కాస్త లావుగా, అప్పు డప్పుడే బట్టతలగా రూపు దిద్దుకుంటున్న వలచటి క్రాపుతో ఉన్నాడు. అతన్ని చూసి చాలామంది— 'ప్చ్! ఇతన్నా సావిత్రి చేసుకున్నది? ఇతనిలో ఏం చూసి చేసుకుందో ఆ పిల్ల? అతని వెనకాల ఉన్న ఆస్తి పాస్తులు చూసో, వేళ్ళకు ఉన్న రవ్వల ఉంగరాలు చూసో మనసు పారేసుకుని ఉంటుంది. ఇచ్చిన మనసు వెనక్కి తీసుకోలేక పెళ్ళి చేసుకుని ఉంటుంది బహుశా. కాని, ఆ పిల్లకు తగిన మొగుడు కాదు' అని నిర్ధారణకు వచ్చేశారు చాలామంది. కొందరైతే చిలవలు పలవలు కల్పించి మోహన్ తల్లికి చెప్పారు కూడాను.

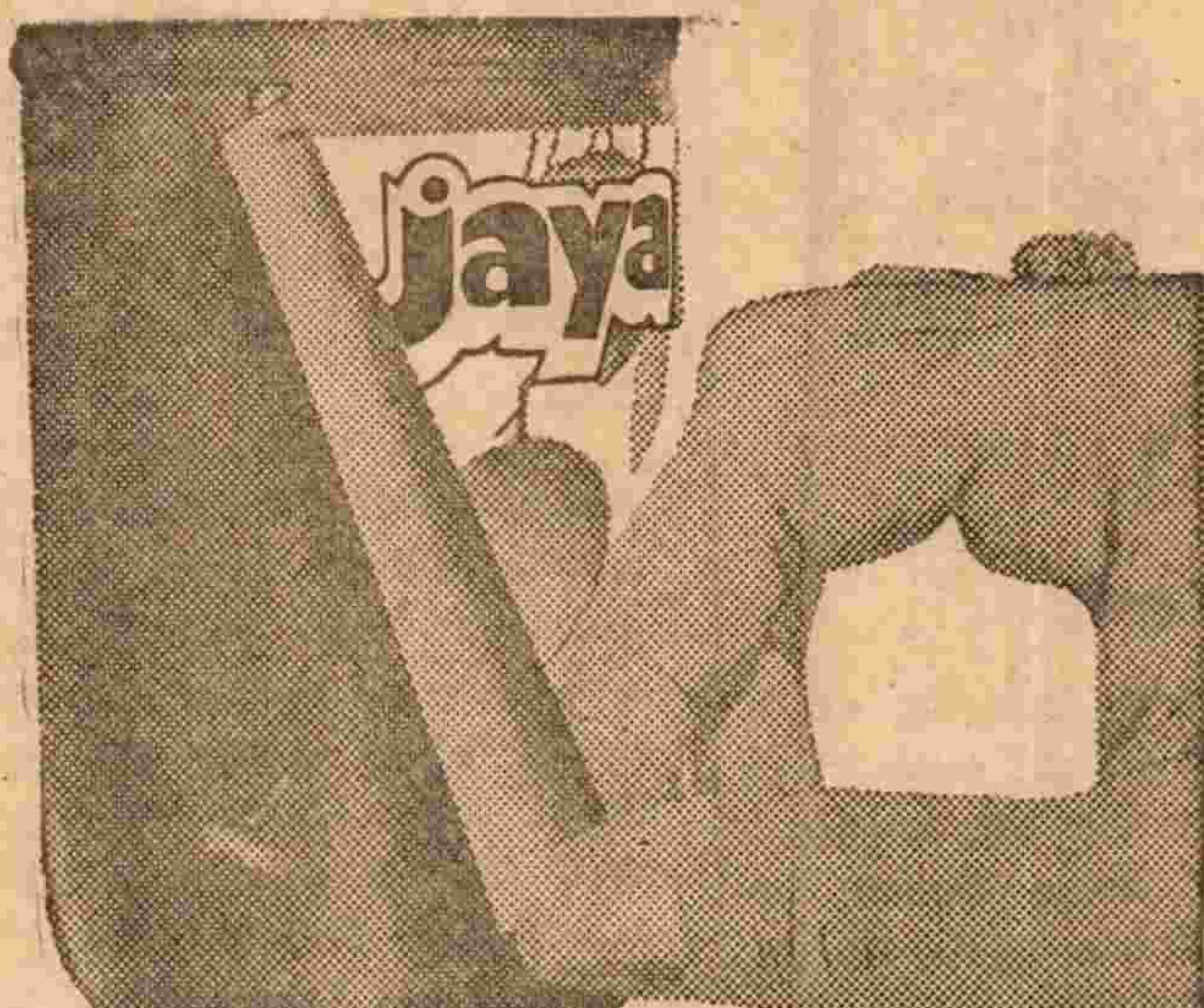

లేబిల్ చింపేయండి
ఇంట్లోపెట్టిన ఊరగాయ
అనే అనుకుంటారు.

ఔను మరి ఎందుకనుకోరు ? ఇంట్లో పెట్టుకున్న ఊరగాయలకుండే సహజ సువాసన, రుచి జయ ఊరగాయలకే ఉన్నాయి. కారణం ఏమిటో తెలుసా? జయఊరగాయలు మాత్రమే సాంప్రదాయంగా ఇంట్లో పెట్టు కున్నట్టు చేతితోనే తయారు చేయబడ్డాయి. ఇందులో రెండు రకాల కారప్పొడి కలసి వుంది. ఒక పొడి రంగునిస్తే మరో పొడి ఘాటైన రుచి నిస్తుంది. అంతేగాక ఇతర దినుసులు కూడా సరియైన పాళ్ళలో నైపుణ్యము, అనురాగము మేళవించి కలిపేరు.

అందరికీ నచ్చే జయ - అందరూ మెచ్చే ధర 500 గ్రాముల మామిడికాయ పచ్చడి సీసా రు. 9-75* మాత్రమే. 1 కిలో పెద్ద సీసా రు. 14-75*. ఆదాకు అసలు పేరు జయ. ఆవకాయ, నిమ్మకాయ, వెల్లుల్లి, పచ్చిమిరప, కొబ్బరి, కలగలుపు కూర గాయలు, మామిడి క్రొత్త రకాలకు పెట్టింది పేరు జయ!

jaya
PICKLES
జయ ఊరగాయలు

కొలిపులన్ని ఎంత రసవత్తరంగా ఉంటుందో అంత రమ్యంగా ఉంటుంది జయ

* అమలులోవున్న ప్రకారము స్థానిక, పన్నులు అదనము.

ASSOCIATED /224-1

తయారు చేసినవారు :

సంజూస్ నైస్ ఫుడ్స్ అండ్ గుడ్స్ (ఇండియా)

1-10-72/6, బేగంపేట మెయిన్‌రోడు, హైదరాబాద్-500 016.

"అతనేం బాగాఉండడు. అతను నీకొడుకు కాలి గోరుకుకూడా సరిపోడు" అని తేల్చేశారు.

"అహా అలాగా?" అని మనసులో తృప్తిగా నవ్వుకుం దామె. అటువంటి చపల చిత్తురాలు తన కోడలు కానందుకు అమితంగా ఆనందించింది కూడాను.

* *

మోహన్‌రావు మనసులోంచి సావిత్రి పూర్తిగా తప్పుకుం దిప్పుడు. అతను ఉద్యోగంలో చేరాడు. డిపార్టుమెంటల్ పరీక్ష లన్నీ కట్టి పాసయ్యాడు. ఒక్కొక్క మెట్టే పైకి ఎక్కుతూ, చివరికి ఆఫీసరు రాంకులోకి వచ్చాడు. ఆఫీసు రూల్సు పాటించడంలో ఎంత స్ట్రిక్టో, ఆడవారి విషయంలో అంత లూజు కారెక్టర్ తెచ్చుకున్నాడు.

ఆఫీసరు పొజిషన్‌లో ఉన్న అతని దగ్గరికి ఆడవాళ్ళు కోరకుండానే వచ్చేవారు. అతని కోరిక తీర్చి, తమ పని జరిపించుకునేవారు. కొందరు డబ్బు ఎర చూపిస్తే లొంగిపోయేవారు. మరి కొందరు తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో బానిస లయ్యే వారు.

అతని అందం, వాక్చాతుర్యం ఆడవారిని సమ్మోహ పరిచేవి. ఆ రకంగా కొందరు అతనికి చేరువ అయ్యారు.

ఎంత అందం, సౌకుమార్యం, లాలిత్యం ఉన్న ఆడవారి నైనా అతను నలిగి, వాడిపోయిన పువ్వును బయట పారేసినట్లు విడిచి పెట్టేసేవాడు. ఒకసారి ఆఘ్రాణించగానే ఆ పువ్వుమీద అతనికి మోజు తీరిపోయేది. తుమ్మెద మకరందం కోసం ఎన్నో పూలమీద వాలుతుంది. తనకు కావలసిన మకరందం లభించగానే మరో పువ్వును వెతుక్కుంటూ వెళ్ళి పోతుంది. మోహన్‌రావు మనస్తత్త్వమూ అటు వంటిదే. అతని దృష్టిలో పడిన ఆడది తప్పించుకో లేదు. ఎంతమంది అమ్మాయిలో అతని కోర్కెకు బలి అయిపోయారు.

అతన్ని ఆ వూరుకు మార్చారు. అతని దృష్టి ఆఫీసులో ఒక అమ్మాయి మీద పడింది. ఆ అమ్మాయి చాలా మితభాషిణి. ఎవరితోనూ అనవసరంగా మాట్లాడదు. ఎంతవరకు అవసరమో అంతవరకే మాట్లాడుతుంది. తన పనేమిటో తానేమిటో అంతే. టైముకు రావడం, తనకు కేటాయించిన పని చేసుకోవడం, నిశ్శబ్దంగా లేచి వెళ్ళిపోవడం. బహుశా ఇందుకే ఆమె అతన్ని బాగా ఆకర్షించుకుంది. 'ఎలాగైనా ఆమెను లోబరుచుకోవాలి; లేదా బలాత్కా రంగానైనా పెళ్ళి చేసుకోవాలి.' ఈ నిర్ణయానికి వచ్చాడు.

అప్పటినుంచి ఆమెను లొంగదీసుకోవడానికి పథకాలు వేయసాగాడు.

సాధారణంగా ఆఫీసరు కొడుకులకు, కూతుళ్ళకు బర్త్‌డే పార్టీలు చేయడం సర్వ సామాన్యం. అటు వంటి పార్టీలకు తప్పనిసరిగా వెళ్ళడం ఆఫీసు స్టాఫ్ కర్తవ్యం.

అతనికి అందమైన భార్య ఉంది. ఆ భార్యకు పుట్టిన రోజు పండుగ చేస్తున్నారు. అదీ చాలా సింపుల్‌గా. ఆఫీసు స్టాఫ్‌ను పిలవకుండా కేవలం ఆమెకే ఆహ్వానం వెళ్ళింది.

ఆఫీసరు స్వయంగా వచ్చి పిలుస్తూంటే ఆమె

వెళ్ళకుండా ఎలా ఉంటుంది? అందంగా ఉన్న ఆఫీసరు భార్య ఇంకెంత అందంగా ఉంటుందో! అందమైన దంపతుల ప్రేమఫలం ఇంకెంత అందంగా ఉంటాడో! వాళ్ళను చూడాలనే కుతూహలంతో ఆఫీసరుగారి ఆహ్వానాన్ని తిరస్కరించకుండా బయలుదేరింది.

అతనికి పెళ్ళి కాలేదని, పెళ్ళే కానప్పుడు భార్య ఎలా ఉంటుంది' అనే ప్రశ్నలు ఆమెకు కలిగితే? తనను లొంగ దీసుకోవడానికే ఆఫీసరు వేసిన కొత్త ప్లానని ఆమె గ్రహించి ఉంటే? ఈ కథకు మరొక మలుపు ఉండదేమో?'

* * * *

అంతవరకు ఒక కథలా వినిపించిన తన గతాన్ని అక్కడితో ఆపుతూ అతను కళ్ళు మూసుకున్నాడు.

"ఆడవాళ్ళు మొదట అయిష్టాన్ని ప్రదర్శిస్తారు. బెట్టు చూపిస్తారు. తరవాత తప్పాళ్ళే లొంగి పోతారు అనుకున్నాను కాని, నా అంచనా తప్పింది. మంచి గుణపాఠం నేర్పావు నీవు. సారీ. నేర్పారు" నుదుటి మీద గాయాన్ని చేత్తో తడుముకుంటూ అన్నాడతను. అతని గొంతులో జరిగిన దానికి పశ్చాత్తాప పడుతున్నట్లు ధ్వనించింది.

"అంద రాడవాళ్ళూ మీ సావిత్రి లాంటి వాళ్ళు కాదు, సార్." అతని వైపు సానుభూతిగా చూస్తూ నెమ్మదిగా అంది అరవింద.

"వాళ్ళకూమానాభిమానాలుఉంటాయి. ప్రేమించే మంచి హృదయం ఉంటుంది. కాని, మీ మగ వారిలో మాత్రం నమ్మకద్రోహం చేసే వారు లేరా? నమ్మించి దగా చేసే వాళ్ళూ, డబ్బును ప్రేమించి, మోసం చేసేవారూ మీ జాతిలోనూ ఉన్నారు. అందుకు నిదర్శనం శశికాంతేను. అతని గురించి చెపితే మీ రేమంటారు?

'నువ్వూ నా లాగే మగవాళ్ళను వంచిస్తూ, ప్రేమించినట్లు నటిస్తూ దగా చెయ్యి' అంటారా కాబోలు." మందహాసం చేసిందామె.

"శశికాంతా?! అత నెవరు? మీ బావా?" అతని గొంతులో కుతూహలం, కొద్దిగా అసూయకూడా తొంగి చూడకపోలేదు.

"స్వంత బావ కాకపోయినా, వాళ్ళ నాన్నను 'మామయ్యా' అని పిలిచేదాన్ని. వాళ్ళ అమ్మను 'అత్తయ్యా' అని పిలిచేదాన్ని. మా ఇద్దరికీ పెళ్ళి చేయాలని మా పెద్దలు ఎప్పుడో నిర్ణయించారు. అతను చనువు తీసుకోబోతే నేనే దూరంగా ఉండేదాన్ని. భర్త అయ్యే వరకూ మగవాడి దగ్గర కాస్త రిజర్వుడు గానే ఉండాలన్నది నా తత్త్వం. 'ఈ వేళ కాకపోతే రేపైనా అతనితో తిరగవా? ఎలాగూ మీకు పెళ్ళి చేయాలనుకుంటున్నాము కదా?అతని వెంట సినిమాకు వెళ్ళమ్మా' అనే వాళ్ళు అమ్మా, అత్తయ్యాను. కాని, నాకే వెళ్ళ బుద్ధి వేసేది కాదు. ఏమో—సమయమూ, సందర్భమూ కలిసి జరగరాని దేదైనా జరిగితే? అప్పుడు ప్రోత్సహించే ఈ పెద్దలే 'ఎందుకు తొందర పడ్డారు?' అని మందలించవచ్చు. అందుకే ఎప్పుడూ నన్ను నేను అదుపులో ఉంచుకునేదాన్ని.

శశికాంత్ చదువు ఇంకా పూర్తి కాలేదు. తను ఎమ్. ఎ. చదువుతున్నాడు. అప్పుడప్పుడు అతని వెంట ఒక అమ్మాయి వస్తూ ఉండేది.

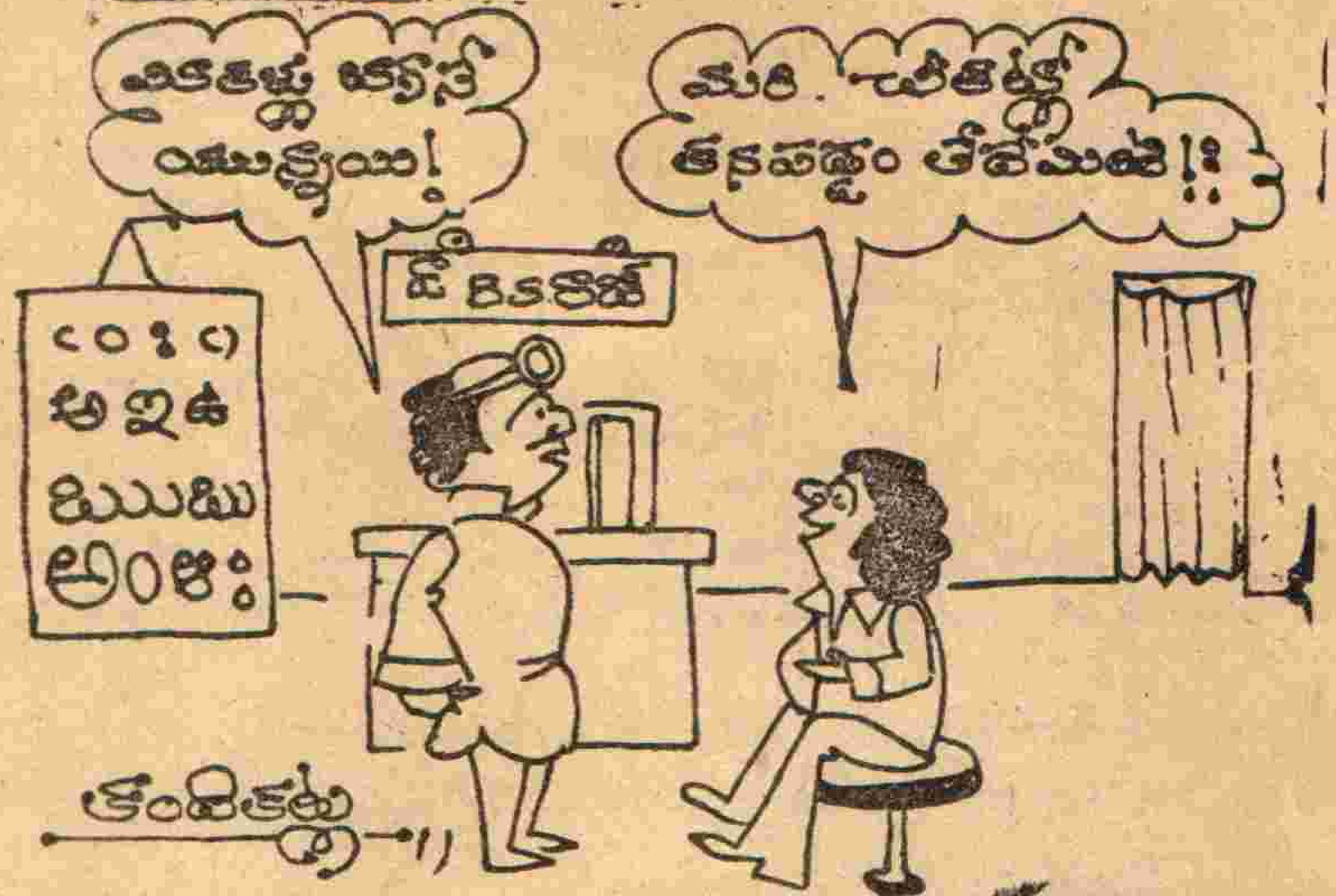

ఆ అమ్మాయి తన క్లాస్‌మేటని చెప్పేవాడు. ఆ అమ్మాయిలో అందం ఎలా ఉన్నా, ఆకర్షణీయంగా ఉండేది.

మా కజిన్ ఒకరు 'వాళ్ళిద్దరూ చాలా క్లోజుగా ఉంటారు?' అనేవాడు. 'బహుశా ఆమె శశి గర్ల్ ఫ్రెండు కావచ్చు. పెళ్ళయినా శశికాంత్ అమ్మాయిలతో స్నేహం చేస్తే నువ్వు వూరుకోగలవా?' అని అడిగేవాడు నవ్వుతూ. ఆ మాటకు మనసులో ఉలికిపడినా, ఆ భావాన్ని పైకి రానివ్వకుండా— 'పెళ్ళయ్యాక మాట కదా? అప్పుడు చూద్దాంలే, అన్నయ్యా' అనేదాన్ని.

ఆ తరవాత నాకు జ్వరం వచ్చింది. అది టైఫాయిడ్‌లోకి దించి మృత్యువుకి దగ్గరగా తీసుకు వెళ్ళి అప్పుడు తగ్గింది. నేను కోలుకోవడానికి చాలా రోజులు పట్టింది. పొడవుగా ఉన్న జుట్టు రాలి పోయింది. నల్లగా, ఒత్తుగా, రింగులు తిరుగుతూ తిరిగి పెరగ సాగింది. కొత్త రక్తం పట్టిన బుగ్గలు నిండుగా నిగనిగలాడుతూ ఉండేవి.

* * * *

ఒక రోజు శశికాంత్ మా ఇంటికి వచ్చి, నన్ను పలకరించి తరవాత నాన్నగారితో చాలా సేపు మాట్లాడి వెళ్ళిపోయాడు. అతను వెళ్ళిపోయాక నాన్నగారి ముఖం వాడిపోయి ఉండటం గమనించాను. అమ్మా, నాన్నా గదిలో కూర్చుని దేని గురించో తీవ్రంగా వాదించుకోసాగారు.

"మన పిల్లకేం లోటు వచ్చింది? ఇన్నాళ్ళూ ఉన్న అందం ఇప్పుడు తగ్గిపోయిందా? మొదటి నుంచీ ఆశ పెట్టి ఇప్పుడు అర్ధాంతరంగా అన్యాయం చేస్తాడా? అతనికి బుద్ధి లేకపోతే వాళ్ళ పెద్దవాళ్ళకైనా ఉండక్కర్లేదా?' అని అరుస్తున్నది అమ్మ.

"అబ్బబ్బ! అలా అరవకే. అది వింటుంది. అసలే జబ్బు పడి లేచింది" అని వారిస్తున్నారు నాన్న. 'నా విషయం గురించే కాబోలు' అనుకుని తలుపు దగ్గరికి వెళ్ళి నిలుచున్నాను, వాళ్ళకు కనుపించకుండా.

"అతను "ఇష్టం లేదు, చేసుకోను" అంటూంటే మీద వేసి కట్టమంటావా? నే నంత వెధవని కాను బలవంతన్ను పెళ్ళి జరిపించడానికి. మన పిల్ల అనాకారి కాదు. కట్నం ఇవ్వలేని వాళ్లే కాదు. మనకు తగ్గ సంబంధం మనకు వస్తుంది. వాడి ముఖం మీద కొట్టినట్టు వాడి పెళ్ళికి ముందే మన అమ్మాయి పెళ్ళి జరిపిస్తాను—చూడు." ఇవి నాన్నగారి పట్టుదలతో కూడిన మాటలు.

'వూ. చేస్తారు—"మొదట కుదిరిన సంబంధం ఎందుకు చెడిపోయింది?" అని ఆరాలు తీయకపోతే వచ్చిన వారు అమ్మాయి పెళ్ళి మాట దేవు డెరుగు!' అమ్మ భయం అమ్మది. కూతురు పెళ్ళి చెడి పోయిందీ అంటే, ఎందుకు చెడింది? ఏ కారణాన చెడిపోయింది? లోపం ఎవరిది?' అనే ప్రశ్నలు అందరిలో తల ఎత్తుతాయని, అందరికీ నా పెళ్ళి ఒక క్వెశ్చన్ మార్కు అయిపోతుందేమోనని అమ్మ భయపడేవాలు.

ఒక రోజు నాన్నగారు నన్ను పిలిచి, 'చదువు కుంటావా? కాలేజీలో చేర్పిస్తాను' అన్నారు. రెండేళ్ళ తరవాత తిరిగి కాలేజీకి వెళ్ళాలంటే సిగ్గుగా ఉంది. అయినా, ఆయన తృప్తి కోసం 'అలాగే చదువు కుంటాను' అని చెప్పాను. చేతిలో పుస్తకాలు, టిఫిన్ బాక్సుతో కాలేజీ జీవితం మళ్ళీ ప్రారంభమయింది. నేను చదువుకుంటూంటే మా ఇరుగు పొరుగు వారిలో అనేక సందేహాలు ఉత్పన్నం కాసాగాయి.

'ఇన్నాళ్ళూ మానిపించి ఇప్పుడు మళ్ళీ పంపిస్తున్నారేం?'

'వీరభద్రంగారి అబ్బాయికి చేస్తానన్నారు కదా మీ అమ్మాయిని?'

'వాళ్ళ అబ్బాయి చేసుకోనన్నాడా?'

'అయినా, ఈ రోజుల్లో చదువుకున్న అబ్బాయిలు పెద్దవాళ్ళ మాట వింటారా వాళ్ళ పిచ్చి గానీ' ఇలా రకరకాల ప్రశ్నలతో అమ్మను వేధిస్తుండే వారు.

వాళ్ళకు ఏం సమాధానం చెప్పాలో అమ్మకు తోచేది కాదు. వాళ్ళ వైపు నిస్సహాయంగా, అయోమయంగా చూసేది; లేదా వినిపించుకోనట్లు నటించేది.

'శశికాంత్ పెళ్ళట. అతని వెంట తిరిగే అమ్మాయితోనే అతని పెళ్ళి నిశ్చయమయింది.'

కొడుకు పెళ్ళికి రమ్మని పిలవడానికి వచ్చారు వీరభద్రంగారు. అతన్ని చూసి అమ్మ లోపలికి వెళ్ళి పోయింది, ముఖం తిప్పుకుని.

నాన్నగారు ముఖాన్ని కందగడ్డలా చేసుకుని, "ఏ ముఖం పెట్టుకుని వచ్చావయ్యా పిలవడానికి?' అన్నట్లు ఈసడింపుగా చూశారు.

'కట్నం తక్కువైనా ఈ పెళ్ళికి ఒప్పుకోక తప్పలేదోయ్, బావా. పిల్లకూడా అబ్బాయితో సమానంగా చదివింది కదా? ఇద్దరూ ఉద్యోగాలు చేసుకుంటూ వెనకేసుకుంటారులే అని ఒప్పుకున్నాను' అని 'నువ్వుకూడా రావాలమ్మాయ్ పెళ్ళికి' అని నాతో చెప్పి వెళ్ళిపోయారు.

'సిగ్గులేని మనిషి. వాడి కొడుకు పెళ్ళికి వెళ్ళాలట. పైగా ఎలా చెపుతున్నాడో—"ఇద్దరూ చదువుకున్నారు, ఉద్యోగాలు చేసుకుంటారు" అని. నాన్నగారు కాండ్రించి తుపుక్కున ఊసి లోపలికి వెళ్ళిపోయారు.

శశికాంత్ పెళ్ళి చేసుకున్నందుకు నాకు బాధగానూ లేదు, కోపంగానూ లేదు. 'మా ఇద్దరికీ రాసి పెట్టి లేదు. అంతే' అనుకున్నాను.

సెకండ్ ఇయర్‌లో ఉండగా అమ్మా, నాన్నా

రైతులకు రాయితీలు

రుణాలు చెల్లింపు కాల వ్యవధి పొడిగింపు

వ్యవసాయదార్ల సాధక బాధకాలను తొలగించే లక్ష్యంతో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం, 1980 జూన్ 30వ తేదీ నాటికి వివిధ సహకార ఆర్థిక సంస్థలకు రైతులు బకాయిపడ్డ రుణాల వసూళ్ళ విషయంలో కాల వ్యవధిని పునర్నిర్ణయించింది.

అసలు మొత్తం :

సాధారణ రుణం మధ్యకాలిక (మార్పు చేసిన) రుణ వాయిదా	మూడు సంవత్సరాల రుణంగా పునర్నియమం సాధారణ రుణంతో కలుపుకొని రుణ మొత్తం ఐదు సంవత్సరాల రుణంగా పరిగణింపు
మధ్యకాలిక (పునర్నిర్ణాయక) రుణ వాయిదా	మధ్యకాలిక సాధారణ రుణంతోపాటుగా మొత్తం (మార్పు చేసిన) రుణాలన్నీ ఏడు సంవత్సరాల వ్యవధి రుణాలుగా పరిగణింపు

వడ్డీ :

ఒక సంవత్సరానికి వడ్డీ బకాయి : ఒక సంవత్సరంపాటు వాయిదా వేశారు

రెండు సంవత్సరాల వడ్డీ బకాయి : రెండు సంవత్సరాలు గడువు పెంచారు

మూడు సంవత్సరాలు, అంతకు మించిన కాలానికి వడ్డీ బకాయి : మూడు సంవత్సరాలపాటు వ్యవధి పెంచారు.

దీర్ఘ కాలిక రుణాలు :

మొత్తం మీద గడువు పొడిగింపు మూడు సంవత్సరాలకు మించకుండా దీర్ఘ కాలిక రుణాలను రుణం కాల వ్యవధితో పాటుగా, బకాయిపడ్డ వాయిదాల సంఖ్య మేరకు, తిరిగి చెల్లించడానికి ఈ దిగువ విధంగా గడువు పెంచారు.

ఒక వాయిదా బకాయి బడ్డట్లయితే, ఒక సంవత్సరంపాటు గడువు పొడిగింపు :

ఒక వాయిదా కంటే ఎక్కువగా మూడు వాయిదాలకు మించకుండా బకాయిపడ్డ పక్షంలో రెండు సంవత్సరాల పాటు గడువు పొడిగింపు :

మూడు వాయిదాలకు మించి బకాయి పడ్డప్పుడు, కాల వ్యవధి మూడు సంవత్సరాలకు పెంచారు.

చక్రవడ్డీ లేదు :

చక్రవడ్డీ వసూలు చేయరాదని సహకార సంస్థలన్నింటికీ ఉత్తర్వు లిచ్చారు.

సన్నకారు రైతులు చెల్లించాల్సిన మొత్తం వడ్డీ అసలుకు మించరాదు.

స్వాధీన భూములు :

సహకార బ్యాంకులు స్వాధీనం చేసుకున్న భూములింకా వాటి ఆధ్వర్యంలోనే ఉన్నట్లయితే, రుణ గ్రహీతలు పైన తెలిపిన రాయితీలకు లోబడి వారివారి బకాయిలు 1980 డిసెంబరు 31వ తేదీలోగా చెల్లించి వేయడానికి అనుమతించబడ్డారు.

సన్నకారు రైతుల పథకం :

సన్నకారు రైతుల ప్రస్తుత పునర్నిర్వచనాన్ని అనుసరించి, ఐదు ఎకరాల మాగాణి భూమి, లేదా పది ఎకరాల మెట్ట భూమిగాని, అంతకు తక్కువ భూమిగాని కలిగివున్న సన్నకారు రైతులకు పై ప్రయోజనాల నన్నింటినీ కల్పించాల్సి దిగా కూడా ప్రభుత్వం ఆదేశాలు జారీ చేసింది.

డైరెక్టరు, సమాచార, పౌరసంబంధ శాఖ, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం, హైదరాబాదు.

భద్రాచలం వెళ్ళి వస్తూ ఏక్సిడెంటుకి గురిఅయి చనిపోయారు. నాన్నగారు పోగానే ఆయన చేసిన అప్పులు బయట పడ్డాయి. ఆస్తికీ, అప్పుకీ సరి పోయింది.

ఉండటానికి మాత్రం ఇల్లు మిగిలింది. ఒక గదిలో నేను ఉంటూ, తతిమ్మా ఇల్లంతా అద్దె కిచ్చి, వచ్చిన అద్దె డబ్బుతో కాలక్షేపం చేస్తున్నాను. కాలేజీనుంచి వచ్చాక చిన్న చిన్న తరగతుల వాళ్ళకు ప్రైవేటు చెప్పేదాన్ని. అలా నా చదువు పూర్తి చేసుకుని, ఒక ఏడాదిబాటు ప్రయత్నించగా మీ ఆఫీసులో పని దొరికింది. నేను ఒంటరిదాన్నని, సానుభూతితో నన్ను పెళ్ళి చేసుకుంటానని చాలా మంది పురుష పుంగవులు ముందుకు వచ్చారు. కాని, నాకు కావలసింది వాళ్ళ దయా దాక్షిణ్యాలు, సానుభూతి కాదు. ప్రేమతో, అనురాగంతో, అభిమానంతో, మనసులో మనసుగా చూసుకునే భర్త కావాలి. కాని, "చూశావా నీ గురించి నే నెంత త్యాగం చేశానో?" అనే భావంతో అడుగడుక్కూ చిన్న చూపులో నన్ను కించపరిచే భర్తను కాదు నేను కోరుకునేది.

అందుకే ఎవరి సహాయ, సానుభూతులనూ అందుకోలేదు. ఇప్పుడు చెప్పండి—శశికాంత్ నన్ను దగా చేశాడని, మోసం చేశాడని అతని మీద కోపంతో, కసితో ప్రతి మగవాడిని ప్రేమించినట్లు నటించి నేనుకూడా దగా చేస్తే నన్ను దగిలించే కోపం ఎప్పటికి తీరుతుంది? ఎప్పటికి శాంతి స్తుంది? ఉహూఁ, అది ఇలా తీరదు. ఇంకా, ఇంకా పెరిగిపోతుందే కాని, శాంతంగా, నిదానంగా, సానుభూతితో నన్ను నేను అదుపులో పెట్టుకుంటే, మనసును ఇతర వ్యాపకాల మీదికి పోనిచ్చి, దైవ కార్యాలు చేస్తూ మనసును నిర్మల పరుచుకుంటే కోపా వేశాలకు, కక్షలకు, కార్పణ్యాలకు చోటు ఉండ దిక. నిర్మలమైన, స్వచ్ఛమైన నీరులా ఉంటుంది మనసు. ప్రేమకే కాని ద్వేషానికి తావు ఉండ దిక. కోపంలో, ద్వేషంలో మనిషి పశువే అవుతాడు. అప్పుడు తను ఏం చేస్తున్నాడో, ఎంత మూర్ఖంగా ప్రవర్తిస్తూ తనను తాను కలుషితం చేసుకునేదీ కాక, చుట్టూ ఉన్న ప్రపంచాన్నికూడా కలుషిత పరుస్తున్నదీ గ్రహించలేడు.

మంచి పేరు తెచ్చుకోవడానికి ఎన్నో సంవత్సరాలు కృషి చేయాలి. కానీ, చెడ్డపేరు తెచ్చుకోవడానికి క్షణాలు పట్టవు. మీరు స్వతహాగా మంచివారేను. కాని, మీరు ప్రేమించి, అభిమానించిన యువతి మీకు అన్యాయం చేసిందని, నమ్మక ద్రోహం చేసిందనే కోపంతో కక్షతో మిమ్మల్ని మీరే పశువులా మార్చుకున్నారు. ఫలితం—ఎందరో అమాయకులైన అమ్మాయిల శీలాన్ని బలి గొన్నారు. అందువల్ల మీకు ఒరిగిం దేమిటి? మీరు చేసిన పనితో సావిత్రికి కాని, ఆమె శీలానికి కాని, ఆమె సంసారానికి కాని ఇసుమంతయినా నష్టం కలిగిందా? వూహూఁ, కలగదు; కలిగించ లేరు. కాని, ఆమె బదులు అభమూ, శుభమూ తెలియని ఆడపిల్లల్ని కొల్లగొట్టారు. ఒక్కదాని మీద కోపంతో ఇందరిని నాశనం చేశారు. కాని, సావిత్రి మీద సానుభూతితో ఆలోచిస్తే మీకే తెలిసేది—తను తన మనసుకు నచ్చిన వాడిని చేసు కుంది, నిశ్చింతగా బ్రతుకుతున్నది. కాని, మీలా ఎవరికీ ద్రోహం చేయలేదు కదా?

ఇప్పుడైనా మించి పోయిం దేమీ లేదు. జరిగిన దానికి పశ్చాత్తాప పడటమే తగిన ప్రాయశ్చిత్తం. ఒక అమ్మాయిని చూసి పెళ్ళి చేసుకోండి. జరిగిన దంతా ఒక పీడ కలగా మరిచిపోండి. మంచి భర్తగా, మంచి తండ్రిగా మిమ్మల్ని మీరు తీర్చి దిద్దుకోండి. బెస్టాఫ్ లక్!" అరవింద చెప్పడం ఆపి మధురంగా నవ్వింది. ఆమె చెబుతున్నంతసేపూ తన్మయత్వంతో ఆమె వైపే చూస్తున్న మోహన్, ఆమె తన వైపు చూపు తిప్పగానే కంగారు పడ్డాడు, తప్పు చేస్తూ దొరికిపోయిన దొంగలా.

"ఇప్పటిదాకా మాట్లాడి అలిసిపోయారు. ఈ కాఫీ తాగండి, అమ్మాయిగారూ" అంటూ గ్లాసుతో పొగలు కక్కే కాఫీని తెచ్చి ఆమె కందించాడు దాసయ్య. ఏ అభ్యంతరమూ పెట్టకుండా కాఫీ గ్లాసు అందుకుంది అరవింద. ఒక గుక్క తాగి, "మీ దాసయ్య వంటలో మంచి ఎక్స్‌పర్ట్" అంది నవ్వుతూ.

"స్వీటు, హాటుకూడా బ్రహ్మాండంగా చేస్తాడు, అరవిందా. సారీ! అరవిందగారూ!" అతను ముందు ఏకవచనం ఉపయోగించడం, తరవాత 'సారీ' చెప్పి దిద్దుకోవడం అరవిందకు సరదాగా ఉంది.

"ఫరవాలేదు. మీరు 'అరవిందా' అని పిలిస్తే నే నేమీ బాధ పడను, సార్. అదీకాక మీ కంటే వయసులోనూ, పదవి లోనూ, హోదాలోనూకూడా చిన్నదాన్నే కదా? కనక మీరు పేరు పెట్టే పిలవండి. నా కెలాంటి అభ్యంతరమూ లేదు" అంది నవ్వుతూ.

" 'అరవిందా' అనడం కొంత కష్టంగానే ఉంది. మీ పేరును ఇంకా తగ్గించి పిలవాలని ఉంది. అందుకు మీకు అభ్యంతరమా? అయితే, పిలవను."

అతను సంకోచంతో ఆగిపోయాడు. అరవిందను ఆఫీసులో ఎవరో 'అరవిందా' అని పిలిస్తే, "అలా పిలిపించుకోవడం నాకు ఇష్టం లేదు. నన్ను 'అరవింద గారూ' అని పిలవండి. లేదా నన్ను పిలవడం మానండి. అంతేకాని, మొగుడు భార్యను పిలిచినట్లు 'అరవిందా', 'అరూ' అంటే వూరుకోను" అని గట్టిగా వార్నిం గిచ్చిందట. అప్పటినుంచి 'అరవిందగారూ' అనే పిలుస్తారు అందరూ. ఆ విషయం తను అక్కడికి వచ్చిన కొత్తలోనే తెలిసింది. ఆ విషయం గుర్తుకు వచ్చే అలా అడిగాడు.

'అరవింద' అని కాక ఇంకోలా పిలవాలని ఉందా? అంటే ఇంకెలా? అరవింద ఆలోచనలో పడింది. తను మరీ చనువు ఇచ్చేస్తున్నదేమో? ఈ చనువు ఎలా పరిణమిస్తుందో? అక్కడ కూర్చో బుద్ధి కాక "వెళతా" నంటూ లేచింది.

అరవింద వెళ్ళిపోవడం మోహన్‌రావుకు ఇష్టం లేదు. ఆమె అలా తన ఎదురుగా కూర్చుని కబుర్లు చెపుతూంటే రోజుల తరబడి వింటూ కూర్చోవాలని అతని మనసు తహతహలాడుతున్నది. ఆమెను మరి కాస్సేపు అక్కడే కూర్చునేలా చేయాలంటే అతనికి తెలిసిన కిటుకు ఒక్కటే ఉంది.

"దాసయ్యా! నాకు మళ్ళీ చలి వచ్చేసింది. రగ్గు కప్పి డాక్టర్‌ను తీసుకురా" అన్నాడు, మంచం మీద పడుకుని. గుమ్మం దాటబోతున్న అరవింద చటుక్కున ఆగి వెనక్కు వచ్చింది.

"కావలిస్తే ఒళ్ళు చూడండి, ఎలా పొగలు సెగలు వస్తున్నదో?" అతని గొంతు వణకడం గ్రహించి, నిజంగానే అతనికి చలి వచ్చిందేమో అనుకున్న అరవింద చేయి చాపి అతని గుండెమీద పెట్టింది. అంతే. ఆ చేతి మీద అతని చేయి పడింది బిగంగా.

"అరూ!" అన్నాడు కళ్ళెత్తి ఆమె వైపు దీనంగా చూస్తూ. "నేను బాగా ఆలోచించే ఈ నిర్ణయానికి వచ్చాను. ఇన్నాళ్ళూ చుక్కానిలేని పడవలా గాలి ఎటు వీస్తే అటు పడి కొట్టుకుపోయాను. పడవ లాంటి నా జీవితానికి నువ్వు చుక్కానివి కావాలి. నా జీవితంలోని వెలితిని పూడ్చాలి. మంచి మాటలతో, మంచి మనసుతో నా జీవితాన్ని తీర్చి దిద్దాలి. నువ్వూ దగా పడ్డదానివే. నేనూ దగా పడ్డవాడినే. కనక మన మనసు లేమిటో మనకు తెలుసు. ఇద్దరమూ కలిసి జీవితాన్ని పంచుకుందాము. కలిసి ప్రయాణం చేద్దాము. నీవు నా జీవితానికి మార్గదర్శకురాలివికా. నా జీవిత నౌకకు చుక్కానివికా" అన్నాడు.

"నేనా? ! నేను చాలా అల్పురాలిని. మీరు కావాలంటే గొప్ప ఇంటి ఆడపడుచులు, అందమైన వారు ఎంతోమంది ఉన్నారు." తడబడుతూ అంది అరవింద.

"వాళ్ళందరూ నా కెందుకు? నాకు కావలసింది, కోరుకునేది ఈ చేతినే." అతను ఆమె చేతిని గుప్పిటలో బిగించి, పెదవుల దగ్గరగా తీసుకుని ముద్దు పెట్టుకున్నాడు, ఎంతో తమకంతో. అరవింద ఇంక చెప్పడానికి మాటలే లేనట్లు సిగ్గుతో కళ్ళు వాల్చేసుకుంది. అయ్యగారికి ఏదో చెప్పాలని లోపలికి హడావిడిగా రాబోతున్న దాసయ్య అయ్యగారిని, అమ్మ గారిని ఆ స్థితిలో చూసి, ఏదో అర్థమైన వాడిలా నవ్వుకుంటూ వచ్చిన దారినే గబగబ వెళ్ళిపోయాడు—వాళ్ళను ఇబ్బంది పెట్టడం ఎందుకు అన్నట్లు.

★

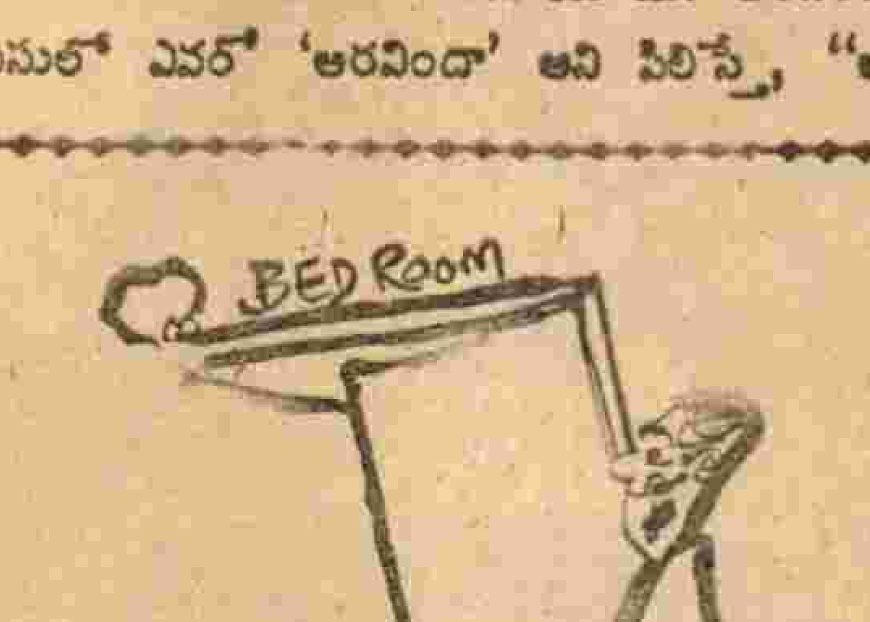

విజల్ అర్థం

ఒక పార్టీలో ఇద్దరు ఇంగ్లీషు వనితలు కలుసుకున్నారు. వాళ్ళు చిన్నప్పటి స్నేహితులు. కలిసి చదువుకున్నారు. పెళ్ళిళ్ళు అయ్యాయి ఇద్దరికీ! అందులో మేరీ అంది:

"నేను బెడ్‌రూంలోనుండి విజిల్ వేస్తే మాకుక్క పరిగెత్తుకు వస్తుంది. హౌ నైస్."

రెండవ అమ్మాయి జెర్సీ అంది—"వండ్ర ఫుల్. నేను బెడ్‌రూంలో ఉండి విజిల్ వేసే మా ఆయన పరుగెత్తుకు వస్తాడు. హౌ స్వీట్" అంది.